

Odeberg
Ex A
00628

Protocolle,
Hållne i Kongl. Slotts Rätten
uti
Undersökningsmålet
Emellan
Fåndriken vid Nerike och Värmlands Ne-
gemente L. A. Hammarlund, och Acteu-
ren vid Kongl. Maj:t:s Spectacler
Abraham De Broen.

Stockholm, tryckte hos Joh. Christoff. Holmberg, 1790.

B.v.

Utdrag af Kongl. Slotts Råtten's Protocoll,
hållit i Stockholm följande dagar 1790.

Den 3:de Augusti.

Närvarande:

Herr Öfwersten i Armeen, Öfwerste-Lieutenanten vid Svånska Escadern af Kongl. Arméens Flotta och Riddaren af Kongl. Svärds Orden, Friherre Johan Gustaf Lagerbielke.

Herr HofJunkaren och Härorden vid Kongl. Nordstjerne Orden Otto Wallencreutz, i Kammarherres ställe.

Herr Capitainen vid Kongl. BisGardet, Grefve Fabian Fersen.

Herr Capitainen vid Svånska Escadern af Kongl. Armeens Flotta, Grefve Axel Cronhjelm.

Herr Capitainen vid Kongl. Artillerie Regementet, Carl Toyet.

Herrar Rådmännen Jacob Grevesmühl och Anders Wallin.

Assessoren och StadsFiscalet Gustaf Adolph Folker var tillsades.

S. D. **U**t en til Kongl. Slotts Råtten ingifwen Skrifft, hade Gånsdriken vid Nerike och Wärmlands Regemente L. A. Hammarlund flagat deröfwer, at då han den 21 sistwelne Julii månad om asto-
nen upgått til Kongl. Slottet, för att afvaka Ordres, til Tropheernes bärande dagen derefter ifrån Kongl. Slottet till Storkyrkan, och derwid intte
samt talt wid Herr General Lieutenanten och Commendeuren af Kongl. Svärds Orden med Stora Korset, Högvälborne Friherre Jörgen von Manteufel, skal Acteuren vid Kongl. Maj:ts Spectacler Abraham de Broen på et lömskt och ursinnigt sätt fändriken Hammarlund öfversallit, såmedelst, at de Broen, utan gifwen anledning, fattat Fändrik Hammarlund med ena handen under halsen, och fört honom emot en pelare i Slotshwalsmet, ifrån hvilket de Broens förgripeliga upförande han svårlijgen fall welat affstå, oaktadt Herr General-Lieutenan-
ten och Commendeuren Friherre Jörgen von Manteufel skall de Broen

derifrån afrådt och til stickelighet beslöt, af hvilka skäl Fåndriken Hammarlund påstätt, det måtte Acteuren de Broen för detta sitt inom Konungens Borg begångna brott, med alt hwad dermed gemenskap åger, Lag och Förordningar likmärtige warda ansedd.

Til följe af den i anledning härafs utsårdade fälselse, instälte sig nu, i närvaro af Hof Auditorens Gustaf Edman å Kongl. Hofwets vägnar, Fåndriken Hammarlund och Acteuren de Broen, hvarvid, efter upplärandet af berörde til Kongl. Slotts Rätten ingifne skrift, Fåndriken Hammarlund yttrade sig ej hafva något widare dertil lägga, utan erbed sig at med wittnen öfvertyga de Broen om det mot honom nu angifna brott.

Acteuren de Broen, som trodde at wittnens afhörande och widare bewisning i detta mål wore öfverflödig, sedan han förloppet af denna händelse fått anmåla, anförde, at sedan han den 21 i sistwelne Julii månad om estermiddagen, då Tropheerne ifrån Haga infördes til Staden, på Högvakten vid Kongl. Slottet, med det därstädes på vakt varande Borgerskap förlustat och roat sig, til betygande af sin glädje öfwer Swånska Skärgårds Flottans wundna Seger emot den Rysska, hade de Broen, under det at Tropheerna til Kongl. Slottet upfördes, i afgift at de samma åskåda, begifvit sig fram til Wästra Slottshwalsvet, hwarest han sedt Herr General Lieutenanten och Commendeuren Friherre Döge von Manteufel, stående vid början af Stora Trappan, tala med Fåndr. Hammarlund, samt vid de Broens närmare ankomst derintil, hört Herr General Lieutenanten och Commendeuren tilsäga Fåndrik Hammarlund, öfverfall mig ej Karl här på stället, har ni något at tala vid mig, kan ni träffa mig i mina rum; af hvilken Herr General Lieutenantens och Commendeurens utlåtelse de Broen sunnit sig åga skälig anledning dertil, at Fåndrik Hammarlund förut uti deß tal sig emot Herr General Lieutenanten på något sätt förgrivit, hvarföre och de Broen i den afgift, at betoga Fåndrik Hammarlund tilsälle at yterligare vara Herr Baron och General Lieutenanten besvärlig, med ena handen fört Fåndrik Hammarlund undan, med tilsägelse at ej öfrede någon af Nezgeringen: sådant tillade de Broen wore förloppet af denne nu öfverklagade händelse, och sådant åsven det mot honom angifne brott.

Fånd-

Fändriken Hammarlund anförde sig vara okunnog om i hwad försäkning de Broen sig vid detta tilfälle insunut, och af hwad orsak han sedt sig föränlåten honom på så wåldsamt sätt angripa; stället inom Konungens Borg, samt jämwäl den Person med hvilken Fändrik Hammarlund talat, hade han trodt, höra afhålla de Broen från alt utbrott af des tiltagenhet, den han så oförhnt utan alt fog utöswat midt ibland en församlad allmänhet; de utlåtelser Herr Baron och General Lieutenanten til Fändriken häst, om de än warie sådane, som de Broen osansärdigt angiswer, tilhörde ej de Broen at döma öfwer; hade Fändrik Hammarlund emot des wilja på något sätt felat i sin tilbörliga wördnad för Herr General Lieutenanten och Commendeuren, salnade wålbemålte Herrre ej utvägar at sådant rätta; Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren Braun, hvilken såsom General Adjutant var Herr General Lieutenanten och Commendeuren följaktig, hade afhört alt hwad emellan Herr General Lieutenanten samt Fändrik Hammarlund talat blifvit, samt jämwäl åsett hela händelsen, som i Herr General Lieutenantens och Commendeurens samt Herr Öfverste Lieutenantens och Riddarens närvaro föddt, och hvarom Herr Öfverste Lieutenanten och Riddaren, therest ihedrörande af Kongl. Slotts Rätten bisalles, kunde gifwa den närmaste upplysning; för den syns Fändrik Hammarlund genom de Broens wåldsamna åtgärd lidit, åskade Hammarlund en tilfredsställande upprättelse, sedan han med witnen förut fått öfwertryga de Broen om des förbrytelse.

Uppå de Broens med Kongl. Slotts Rätens tilstånd Fändrik Hammarlund gjorde fråga, om han söker tilwita de Broen at hafwa gjordt våld och slagit Hammarlund, svarade denne siftnamde, det de Broen en surie rusat på samt sön honom, och sluteligen fattat honom i halsen så hårt, at bloden stigit upp i ansigtet; hvarvid de Broen utsätta sig, at hotit är ej slagit, samt at den wåldsamhet hwardöwer Fändrik Hammarlund flagat, ej warit annan, än at de Broen fört honom undan, för at ej efter de Broens tanka Herr General Lieutenanten och Commendeuren wtware ofreda.

Uppå Assessorens och Stads Fiscalens gjorde tilfrågan: om de Broen uti Slottshwalswet, vid det förr upgivne tilfället, troit sig åga någon besättning, svarade de Broen, det han derwid ej häst annat uppsät, än

det hvor wälsinnad wid en så lyfande högtidslighet borde hysa, men at des nit ej tillåtit honom med kallförmögnhet åse och hbra det en Herre af Regeringen skulle blifwa förolämpad af en Karl, den de Broen endast til utseende shall kändt, utan at derwid hafwa sig bekant, hwad nytt han gjordt för den Uniform han har den åran båra.

Fändriken Hammarlund mitrade sig hafwa önskat det han så til utseende som i annor måtto warit för de Broen okänd, så framt han derigenom kunnat undgå at blifwa osredad, samt at han wore i öfrigkeit helt indifferent hwad tanka de Broen om honom kunde hysa; anhållandes nu Fändriken Hammarlund det måtte de wittnen, som tilstädtes äro så til en början på Ed blifwa afhörde, under förbehåll, at på lika sätt få låta afhöra de Personer, han har sig bekant om denna händelse kundskop äga, men hvilka ej kunnat i anseende til ovifsheten om deras hemvist af Kongl. Slotts Rättegångens Wäktmästare träffas.

Akteuren de Broen ansförde, at då Fändriken Hammarlund synes ej wilja affstä från sitt påstående, samt målet således avancerar, fant han sig föranläten anhålla, det måtte honom tillåtas at få antaga någon Fullmägtig som de Broen uti Rättegången tilhanda går.

Assessoren och Stads Fiscalen Solcker förmälte härvid, at, eburu det enligt de för Kongl. Slotts Rätten införde Författingar ej är de Broen tillåtit, at härstädles myntja Fullmägtig, kan det dock ej betegas honom, at til biträde wid sjelfwa Rättegången antaga den til hvilken han kunde äga förtroende.

Af de wittnen, hvilka Fändriken Hammarlund til uppkallande upgivit, woro endast nu tilstädtes, Skoflickaren Carl Petter Westergren, samt Peruquemakarne Johan Lundberg och Johan Rising, hvilka nu förekallades, och sedan de Broen förklarat emot dem ej hafwa det ringaste såsom jaf at anföra, aflagde wanlig Wittnes Ed, förmådes och berättade.

1:o. Skoflickaren Westergren, det han den 21 sistveckne Julii om estermiddagen, under det at Tropheerne ifrån Haga til Kongl. Slottet infördes, och jämval ester deras utställande derutanföre til allmånt bestådande, ståtte på post wid Wästra Slotts hvalfvet, och derwid hört stoij och skrik, samt jämval sedt de Broen bland folkshopen, men hade sig ej någor bekant om den händelse Fändrik Hammarlund nu öfverflagat. Aftärde.

2:0 Peruquemakaren Rassing: at han, som den 21 sistledne Julii på estermiddagen, den tiden, då de från Haga ofhämtoade Tropheer til Kongl. Slottet upfördes, varit tillika med sju andre af Borgerskapets Militaire på post stående på första trappsteget vid uppgången til stora trappan ifrån Slottshwalswet, derunder sedt, at Fåndricken Hammarlund under samtal med Herr GeneralLieutenanten och Commendeuren Friherre Zöge von Manteufel, blifvit af de Broen med häftighet fattad uti kläderne framför bröstet, och på sådant sätt förd genom folkhopen emot en pelare uti Slottshwalswet.

Uppå Wittnet, genom Kongl. Slotts-Rätten, efter de Broens begärde gjord fråga, om de Broen slagit Hammarlund, svarade Wittnet Nej, samt ytterligare uppå Kongl. Slotts Rätterns, i anledning af Fåndricken Hammarlunds anmålan framstälde fråga, om de Broen ej med någon märklig våldsamhet fattat uti Hammarlund och fördt honom emot en af hwalspelarne, svarade Wittnet, det de Broen med häftighet fattat uti Fåndricken Hammarlund på sätt förut omtvistade blifvit.

De Broen anmärkte härwid, at om så skede, borde det ej finnas underligt, hälst en Acteur ej kan werkställa något utan passion.

Derefter förekallades,

3:0 Peruquemakaren Lundberg, som berättade, at då han den 21 sistledne Julii om estermiddagen, vid det at Tropheerne ifrån Haga genom Staden til Kongl. Slottet upfördes, varit på post stående vid stora trappan i västra Slottshwalswet bredewid Peruquemakaren Rassing, hade de Broen, under det at Fåndricken Hammarlund talat vid Herr GeneralLieutenanten och Commendeuren Friherre Zöge von Manteufel samt tvånnne andra Herrar stående nedanföre eller et steg up i trappan, fattat Fåndricken Hammarlund med alswarsamhet uti fragen samt fört honom mot en pelare uti hwalswet, men ej sedt hwad sig widare tildragit i anseende til den tillöpande menigheten.

Wittnet, af Kongl. Slotts Rätten i anledning af Fåndricken Hammarlunds framstälde fråga tilsord, om han af det samtal Herr GeneralLieutenanten och Commendeuren Friherre Manteufel haft med Hammarlund, förmåkt om Herr GeneralLieutenanten tiltalt Fåndricken hårdt, svarade at han sådant ej försordt, ej eller hördt hwad Herr GeneralLieutenanten med Hammarlund talat.

Uppg

Uppå Åshörens och Stads Fiskalens framstälde fråga, om ej någon vid det tillsälet då de Broen fäktade ut Fändrikk Hammarlund och förde honom genom folket, sikt hindra de Broen deriför, svarade Wittnef Nej, tilläggande Wittnet sluteligen, det Fändriken Hammarlund någon stund efter den nu onmittnade händelse uppkommit i trappan der posterne ståde och begärat at til sin säkerhet få stå bakom d:m, emedan, som Hammarlund utlät sig han blifvit af de Broen exponerad.

Å någonthera sidan war ej något widare at fråga, hvars före Lundberg tilsades at afträda.

Af de intyganden desse nu afhörde Wittnen afgisvit, förmålte de Broen sig hafwa funnit ej annat vara urönt, än det som han redan hself medgisvit, at de Broen för at hindra Fändriken Hammarlund ifrån at besvärta Herr GeneralLieutenanten Friherre Zöge von Manteufel, fördt Hammarlund ner i Slotts hvalswet, hwilket de Broen ock förminte Skola utrednas af Herr General Lieutenantens til de Broen derunder hasde utlätelse: Min kåra de Broen! låt bli honom, han har ej gjordt mig något.

Fändriken Hammarlund yttrade härest sig hafwa flere Wittnen at i denna sak låta afhöra; deribland han upgaf Lieutenanten vid Kongl. Artillerie Regementet Ehrenhjelm, hvilken i egenfap af Herr General Lieutenantens och Commendeurens Friherre Zöge von Manteufels Stabs Adjutant varit hos wälbemålte Herre tilsades vid meromrörde tillsäle, samt dessförutan Stads Ingeneuren Brasch och Kryddkrämaren Strindberg, anhållandes Fändrikk Hammarlund, det måtte desse med de flere Wittnen han ännu trodde sig kunna framställa, efter erhållen underrättelse om deras vistande, blifwa til någon annan dag uppkallade, för at sina berättelser uti detta mål afgisvit; och ansorde widare Fändriken Hammarlund, at som Acteuren de Broen, genom twanne i dag på ed afhördé Wittnens utsagor, derom blifvit öfverlygad, at hafwa honom Hammarlund inom Konungens Borg öfverfallit, och på så wäldsamt sätt öfredat, det altså de Broen, under påstående ransaking af detta desf svåra brott, måtte anses skyldig at nu genast i hälte tråda.

De Broen, som förminte sig ej vara om något det minsta brott ag ligen öfverlygad, det åsven desf samwete med honom wittnade, och
(zdra Urket utgisvit i morgon.)

■ ■ ■

9

som derjämte til betygande af sin oskuld, både kunde samt jämval erböd sig at anskaffa Wittnen, trodde denna fråga vara af Fåndrick Hammarlund med osog våckt, men hemstälde til Kongl. Slotts Råttenens ompröfning, om ej, i den händelse han til sådan brotslighet skulle pröfwas skyldig, at säkerhet å deß Person krafdes, honom då wore tillåtit at för sig ställa personell borgen.

Ashören och Stads Fiskalen Solcker åskade af de Broen undersättelse, om han i deu af honom upgisne händelse, wore nu med borgen försedd, och hwem han thertil kunde upgäfwa, hvarvid de Broen anmälte, det Herr Hof Stallmästaren och Riddaren Friherre Rålamb säsom Directeur wid Kongl. Maj:ts Spectacler torde ej finnas obenägen at för de Broens Person sin Borgen lemna; och utsbad sig sluteligen de Broen at genom Kongl. Slotts Råtten få Fåndrik Hammarlund tilsord om deß permission ånnu gått til ånda, och ur hwad skäl han ej til tjusngöring sig infinner, hvaruppå Kongl. Slotts Råtten lemnade de Broen den föreställning, at det wore honom otjänligt at sådane undersättelser begåra.

Hof Auditeuren Edman wille wid den af Fåndriken Hammarlund våckte fråga, om säkerhet å de Broens person hafwa anmärkt, at Hof Auditeuren, af hwad nu för handen warande undersökning hittils blifvit uredt, han icke sunne de Broens brotslighet ånnu vara så tillräckeligen bestyrkt, at fråga om säkerhet å deß person kunde åga rum. Austrädde och

Resolverades:

Som detta nu förewarande undersöknings mål ankommer på vidare utredande, samt ej mindre af Fåndrik Hammarlund, än Acteuren de Broen, som ånnu ej någre wittnen afhört, är anmält, det ytterligare bevisning genom åberopade wittnen af dem kan åstadkomas; altså finner Kongl. Slotts Råtten skåligt, at med försättningen, så wäl med sjelfwa målet, som ock med yttrandet öfwer häckie å de Broen, uppkjuta til nästa Torsdag den 5:te i denne månad klockan 10 förmiddagen, då Fåndriken Hammarlund och Acteuren de Broen böra sig åter infinna; til hvilken dag de af Fåndriken Hammarlund namngifne wittnen skola upkallas. Hvilket wid åter inkallandet munteligen assades, och lemnades derjämte Hammarlund samt de Broen tillsägelse at til Kongl. Slotts-

Rättens Notarius så tidigt upgivwa de ånnu oanmälte wittnen hwilkas hörande de åska, at om deras upkallande til förut sagd dag behörig anstalt kan tagas. Härvid anmälte de Broen, det han väl för det närvarande ej trodde någre wittnens åberopande och afhörande vara för honom af nöden, men på Kongl. Slotts Rättens föreställning, at ther han sådant åskar, vara derpå beredd til förut sagd dag, yttrade de Broen sig wilja betänka sig derpå. Aftärade.

Kongl. Slotts Rättens, som enligt hwad under denna ransakning förelupit, förnummit, det Herr General Lieutenanten och Commendeuren Friherre Zöge von Manteufel warit tillstådes samt talt wid Fändrik Hammarlund vid det tilsfället då denne sittnämde skall, ester deß påstående blifvit af de Broen ofredad, samt at de Broen, enligt hwad han föregivvit och til sitt urkundande påstätt, skall af detta samtal, derunder Hammarlund ester de Broens förmenande, emot Herr Baron och General Lieutenanten i någor måtto sig uti sitt tal förgått, tagit sig anledning til det upförande Fändrik Hammarlund nu öfverklagat, fant det vara ledande til upplysning i detta mål at af Herr General Lieutenanten och Commendeuren Zöge von Manteufel undfa underrättelse hwad Herr General Lieutenante om förfloppet af denne öfverklagade hänsyns kunde hafta sig bekant, och befalltes undertecknad Notarins, at å Kongl. Slotts Rättens vägnar detta årende hos Herr General Lieutenanten anmäta och deß swar hos Kongl. Slotts Rättens til deß Protocoll nästa Rättegångsdag tillkännagiswa, samt at tillika af Herr General Lieutenanten och Commendeuren begåra, det deß General Adjutant Herr Öfwerste Lieutenanten och Riddaren Braun, som, ester hwad uplyst blifvit, warit närvarande vid meranånde tilsfälle, blifwer tilsagd, at til upplysningars afgifvande i detta mål sig nästa Torsdag den 5:te i denne månad klockan 10 på dagen hos Kongl. Slotts Rättens insinna.

Den 5:te Augsti.

Närvarande:

Herr Öfwersten i Arnen, Öfwerste-Lieutenanten wid Swånska Escadern af Kongl. Armeens Flotta och Riddaren af Kongl. Svärds Dragen, Friherre Johan Gustaf Lagerbielke.

Herr

Herr Hofjunkaren och Hårolden vid Kongl. Nordstjerne Orden Otto Wallencreuz, i Kammarherres ställe.

Herr Capitainen vid Kongl. Eis Gardet, Grefwe Fabian Fersen.

Herr Capitainen vid Svånska Escadern af Kongl. Arméens Flotta, Grefwe Axel Cronhjelm.

Herr Capitainen vid Kongl. Artillerie Regemente, Carl Coyet.

Herrar Rådmännen Jacob Grevesmühl och Anders Wallin.

Tilstådes woro Assessoren och Stadsfiscalen Gustaf Adolph Solcker å Embetes vägnar samt Hof Auditorenen Gustaf Edman å Kongl. Hofsvets vägnar.

S. D. Anmälte undertecknad Notarius, at då han i följe af den besfallning honom den 3:dje i denne månad blifvit lemnad, hos Herr General Lieutenant och Commendeuren af Kongl. Svärds Orden med Stora Korset Högwälborne Friherre Zöge von Manteuffel förelidne gårdag anmält Kongl. Slotts Rättens åstundan, at af Herr General Lieutenant och Commendeuren erhålla underrättelse om förloppet af de af Fåndriken Hammarlund samt Acteuren de Bröden hvar emot annan öfverlagade händelser, som den 21 sistwelne Julii skola uti Herr General-Lieutenantens och Commendeurens närväro sig tildragit i västra hwäswet af Kongl. Slottet, hade Herr Baron och General Lieutenant af gifvit dēs skriftliga berättelse, som nu til Kongl. Slotts Rätten inlemnades; och tillkännagaf widare undertecknad wid Protocollet, at han til hterligare werkställande af Kongl. Slotts Rättens honom gifne besfallning förelidne Rättegångsdag, hos Herr General Lieutenant och Commendeuren Friherre Zöge von Manteuffel wid oswannämde tilsfälle anmält, huruledes Kongl. Slotts Rätten sunnit Herr Öfwerste Lieutenant och Riddaren Brauns hörande i lika åmne af nöden, samt begärt, det mäste Herr Öfwerste Lieutenant och Riddaren Braun, sāsom varande Herr General Lieutenantens General Adjutant blifwa tilsaqd, at i dag hos Kongl. Slotts Rätten sig infinna; at Herr Öfwerste Lieutenant och Riddaren Braun, wid detta tilsfälle hos Herr General Lieutenant och Commendeuren tilstådes, och af wälbemålte Herre underrättad om Kongal.

Slotts Råtten begärde, tillkännagifvit sig vara af angelägna förrätteningar utom Staden i Konungens och Kronans tjänst hindrad, at sig hos Kongl. Slotts Råtten i dag infinna, men at Herr Öfwerste Lieutenanten och Riddaren ville deß särskilda berättelse i målet före deß afresa från Staden afgifwa, hvilken ock, förleden gårdag til Notarien öfversänd, nu aflemnades.

Uti til Kongl. Slotts Råtten insändt Memorial hade Lieutenanten Wålborne Ehrenhjelm tillkännagifvit, deß af Embetes göromål upkomne förfall at sig i dag enligt den erhållne kallelse såsom åberopadt wittne inställa, men hade derwid fogat en af honom författad berättelse til uplysnings uti det nu i fråga varande mål.

Kongl. Slotts Råtten låt härvid för sig upläsa Protocollet för den 3:e i denne månad, och sedan för det i Kongl. Slotts Råtten sörmläkt tillstådes warande wittnet Perquemakaren Lundberg blifvit uppläst och jämval erkändt deß sistnämnde dag afgifne wittnesmål, förekallades Fändriken L. A. Hammarlund samt Aeteuren wid Kongl. Maj:ts Spectaceler Abraham de Broen, hvilka tilspordes om de åskade justering af det förledne Rättegångs dag uti detta mål hållne Protocoll, som för dem nu skulle upplåsas, förklarade, at the sådant ej åstundade.

Therester underrättades Fändriken Hammarlund samt de Broen om de anstalter Kongl. Slotts Råtten tagit til ernäende af de uplysnings som Kongl. Slotts Råtten pröfvat nödige, samt det som föregående Rättegångsdags ransökning gifvit anledning til, och upplåstes nu Herr General Lieutenanten och Commendeuren m. m. Friherre Jöge von Mansteffels Berättelse så lydande: "Då jag inemot klockan fem eftermiddagen den 21 sista helgen Julii, vid ankomsten til Kongl. Slottet och hvalfvet, fram til Stora Trappan, som fører til det rum hvareft Tropheerne skulle til åskådande utställas, upkom til mig, under det jag stadsnade uppå första stegen af trappan, Fändriken Hammarlund, efter flutat samtal med Herr Öfwerste Lieutenanten och Riddaren Braun, och derstådes med all tilbörlig höflichkeit, anhöst om mitt förord til ernäende af någon befördran, utbedjandes sig sluteligen min hugkomst enår något tilfälle til deß Emplon kunde hoppas, hvorpå jag lemnade honom det swar, at det icke då der wore tid ej eller stället at därömtala, utan at sådant kunde ske wid något tilfälle hemma i mitt hus. Derpå blef

"jag

"jag Acteuren de Broen varse, som attaquerade med häftighet oswans
 "nämde Fändrik, drog, stötte, och med allehanda utlåtelser, dem jag ic-
 "ke kan få erindra mig, angrep honom. Och som jag såg de Broen
 "alt mera och mera blifwa bullersam, warnade jag honom at komma is-
 "hog, at han der wore inom Kongl. Borgen, och bad jag för öfrigkeit
 "Herr Lagmannen och Riddaren Liljenparre at söka stilla de Broen,
 "och at hafwa honom derifrån, hvilket och sedde. Sådan är den hän-
 "delse, öfver hvilken Kongl. Slottets Rätten åstundat min uplysing.
 "Stockholm den 4 Augusti 1790. Zöge von Manteuffel.

Derefter upplästes Herr Öfwerste Lieutenantens och Riddaren Brauns relation af sådant innehåll: Den 21 sistledne Julii, då jag om efter-
 "middagen var Herr General Lieutenanten och Commandeuren af Kongl.
 "Swärds Orden med stora Korset Högwåldborne Friherre Zöge von
 "Manteufel fölhaftig up til Kongl. Slottet, för at vara närvarende
 "wid Tropheernes emottagande, upkom til mig på första steget vid trap-
 "pan uti västra hvalswet Fändriken Hammarlund, och anmälte sig at
 "dagen derpå få officiera wid Tropheernes bärande ifrån Kongl. Slottet
 "til Storkyrkan, hwarpa jag swarade honom at jag ej då hade tilsfälle
 "antekna honom dertil, utan at han bordt efter ordres i sådant afseende
 "infinna sig klockan half til fyra eftermiddagen hemma hos mig, hvilket
 "Fändriken Hammarlund besvarade med ursäkt, at han wid ordernes
 "utgivande hos Herr Generalen, ej hört annat, än tiden varit utsatt
 "til klockan half til sex. Fändriken Hammarlund vände sig derefter
 "til Herr Generalen och Commandeuren Friherre Zöge von Manteuf-
 "fel och med största häftighet anhölt i Herr Generalens recommendation
 "til någon emploij wid Militairen, och utbad sig få vara i Herr Gene-
 "ralens hugkomst när tilsfälle til des befördran skulle uppas, hvartil Herr
 "Generalen swarade, at det nu ej wore tid och stället at derom tala, u-
 "tan at sådant kunde wid tilsfälle ske hemma i Herr Generalens hus.
 "Genast derpå kom Acteuren de Broen utur folksopen, som sattade med
 "häftighet Fändriken Hammarlund uti bröset, samt drog och stötte honom
 "ntom trappan ibland folksopen, och förde honom sluteligen emot en hvalswes-
 "lare. Herr Generalen, för at stilla bullret som häraf upkom, besalte
 "de Broen at hålla sig stilla, och at ihogkomma sig vara inom Konungs-

■■■■■

"gens Borg, samt bad Herr Lagmannen och Riddaren Liljensparre,
"som då ankom, att låta bortkaffa Acteuren de Broen, hvilket också
"verkställes. Detta är hwad jag om denna händelse har mig bekant.
"Stockholm den 4 Augusti 1790."

O. M. Braun.

Öch sitt Lieutenanten J. H. Ehrenhielms til Kongl. Slotts Rådet
ten inleunade Memorial med ihed thervid bilagde vittnesmål, sa lydande:
"Vid det tillfälle då jag den 21 sistledne Julii om estermiddagen var
"Herr General Lieutenanten och Commendeur af Svärds Orden med
"stora Korset, Baron Zöge von Manteuffel fölaktig up til Kongl.
"Slottet, för att emottaga de då från Haaga til Staden inburne Tro-
"pheer, framträddé Fåndriken Hammarlund, efter något samtal med
"Herr Hfw:rste-Lieutenanten och Riddaren Braun, up til Herr Gne-
"zalen m. m. på första steget af Konungens stora trappa i västra hvalf-
"vet, samt med största höflichkeit anhölt om Herr Generalens recommen-
"dation til employi vid Armeen, hvartil Herr Generalen svarade, at
"Det icke wore tid eller rum här att tala derom, utan att sådant kunde
"bättre ske hemma i Herr Generalens Hns. Straxt derpå kom Acteu-
"ren de Broen utur den myckna folkhopen framspringandes och med
"hastighet fättade Fåndriken Hammarlund uti bröstet, drog, samt stöt-
"te honom utsöre trappstegen ner i Slotts hvalfvet, svängde derstädes
"omkring med honom, samt förde honom ifrån den ena pelaren i hvalf-
"vet til den andra. Herr Generalen behagade helsel derpå afböja detta
"bullret och tillsäga de Broen att hålla sig silla inom Konungens Borg.
"Så mycket har jag af denna händelse mig bekant, som af mig kan med
"Ed fästas om så påfordras. Stockholm den 4 Augusti 1790.

J. H. Ehrenhielm.

Stabs Adjutant.

Ester afhörandet häraf utlädt sig de Broen, det han upriktigt erkände att hwad dessa nu upplästa berättelser emot honom innehålla, utom det att de Broen stött Fåndriken Hammarlund, hvarell de Broen helt och hållit nekade, och kunde ej annat än sådant göra, så länge en bloddroppa hos honom är warm, och tillade vidare, att den berättelse Herr Gene-

Generai Lieutenanten och Commendeuren behagat afgiswa, och til Kongl. Slotts Rätten inlemla, wore fullkomligen bekräftad, med Herr General-Lieutenants derunder satte namn, samt förklarade derjämte, uppå af Kongl. Slotts Rätten gjord fråga, det han af Herr Öfwerste Lieutenanten och Riddaren Braun samt Herr Lieutenanten Ehrenhjelm ej fördrade något Edeligt besannande af deras i dag afgifne berättelser, försmodandes de Broen, det desf straff ej måtte i jämstrelse bli swa så sikt som besväret med denne twägne berättelsernas Edeliga fästande; samt deraf ter af Kongl. Slotts Rätten tilspord, om hon nu wore med någre wittnen å sin sida försedd, förklarade det han, öfveringad om sin oskuld, som nog defförutan skulle bli swa updagad, ej trodt sig hafwa någre wittnen af nöden.

Fändriken Hammarlund, som derefter hos Kongl. Slotts Rätten anmälte, at han, utom de wid förra förhöret uppgifne, af honom åberopade wittnen Lieutenanten Ehrenhjelm, som redan desf berättelse afgifvit, samt Stads Ingenieuren Ludvig Brasch och Kryddkrämaren Zacharias Strindberg, som nu i förmaket äro tillstädés, jämval til uppländse i dag uppgifvit, Waktmästaren wid Kongl. Operan Peter Holmberg, Trädgårdsmästaren Petter Järnberg samt Svärdsfajaren Jo:han Schärling anhölt nu, det måtte dese sitt upräknade i förmaket närvarande Personer tillika med Brasch och Strindberg bli swa såsom Wittnen på Ed afhörde, til ytterligare bewisande af det brott Hammarlund de Broen tilwitat.

Dessa oswan upräknade nu förekallade personer, emot hwilka de Broen ej något jäf ansförde, afslade derefter wanlig Wittnes Ed, förmanades och berättade:

1:0 Stads Ingenieuren Brasch: at under det de den 21 sistwete ne Julii ifrån Haga afhåmmade Tropheer til Kongl. Slouet upfördes, hade Wittne sedt, det Fändrik Hammarlund, efter hast samtal med Herr General Lieutenanten och Commendeuren Friherre Zöge von Man- teuffel tillika med Herr Öfwerste Lieutenanten och Riddaren Braun, stående uppå första sieget af stora Trappan i wästra Slets hawlfwet, bussat sig för Herr Baron och General Lieutenanten såsom för at taga afsked, och derpå vändt sig om, hwarmid de Broen strax derpå kommit utur den församlade folkhopen frampringandes, sattat Fändriken Ham-

mar-

marlund med häftighet och all force med den ena handen i kragen, hvoraf han förskräcke bleknat som et lärst af alteration, och utroyat, Herrre Jesus, hwarester de Broen svångt Hammarlund omkring bland folket, så at han kommit med ryggen mot en af hvalspelarne, samt therunder hållit thes i handen medfördé läpp uplyst i wådret den de Broen svångt öfver huswudet på Hammarlund ej mindre än den öfriga folkhopen; och hade wittnet widare hört Herr Baron och General Lieutenanten sedan Fändrik Hammarlund skilgt sig ifrån de Broen, tiltala dens ne sistnämde med de orden: År ni tokig? derpå de Broen swarat, han har talt emot Regeringen, dersöre skall djefwulen anfäcta honom; hwarester Herr General Lieutenanten åter talt wid de Broen, hwilket Wittenet ej aphyrt.

Uppå af de Broen framställd fråga: om Wittenet förmärkt det de Broen stött Fändriken Hammarlund eller slagit honom med läppen? swarade Ingenieuren Brasch, ej annorlunda än hwad förut omvittnade blifvit, samt efter af de Broen gifwen anledning på ytterligare tilfrågan, om Wittenet förmärkt det de Broen hött med läppen såsom för att slå Fändriken Hammarlund, förklarade Brasch at de Broen uplyst läppen i wådret, och svångt honom öfver huswudet på Fändrik Hammarlund, åsven som på den öfriga folkhopen; Kunndes wittnet ej känna affigten dermed.

Uppå Kongl. Slotts Rätens efter Fändriken Hammarlunds besgårna framstälte fråga, om de Broen, wid det han fattade uti Hammarlund stått i bredd med honom, swarade wittnet, det de Broen förut warit i folkhopen och derifrån kommit framspringandes til Hammarlund och fattat uti honom: Af det samtal som Herr General Lieutenanten och Commendeuren Fritherre Zöge von Manteuffel haft med Fändriken Hammarlund, förmålte widare wittnet på tilfrågan sig ej haftwa hört annat och mera än at Herr General Lieutenanten nämtn klockan 10; men at Herr General Lieutenanten med hårda ord tiltalt Hammarlund eller visat sig ond, hade wittnet ej förmärkt, utan at Herr General Lieutenanten twåtom warit efter hwad wittnet tyckt ganska gracieux.

Widare hade wittnet sja ej bekant, Astrarde.

2:o Kryddkämaren Streindberg, som berättade, at den 21 siil. Julii om estermiddagen, då Ex:pheerne til Kongl. Slottet upfördes, ha-
(z:de Urket utgives i morgon.)

de wittnet sedt Herr General Lieutenanten och Commendeuren Friherre Zöge von Manteuffel, stående på första trappsteget af stora trappan i västra Slottshwalswet, tala med Fändriken Hammarlund som stått nedanföre på planen, under hvilket samtal de Broen, med utrop: Fal ni öfverfalla Regeringen, fäktat med en hand Hammarlund för bröstet, fört honom baklänges genom folkhopen hårdt emot en pelare i hwalswet, hållit honom deremot en liten stund, samt derefter med handen för bröstet fört honom på andra sidan framåt glasportarne der de båda städnat, hvarvid wittnet, som af en händelse kommit att sitta bakom de Broen, tagit honom i armen och tilsagt de Broen att ej åbra så, då Fändrik Hammarlund, som derunder skilgt sig ifrån de Broen retirerat sig upp i trapporne; genast derpå hade Herr General Lieutenanten m. m. Friherre Zöge von Manteuffel framkommit till de Broen och tilsagt honom, är ni tolig de Broen, samt widare talt vid de Broen, det wittnet ej ahsört.

Wideare wiste wittnet ej att berätta. Åfiradde.

Ateuren de Broen förmärkte härvid, att om han ahsverat, att stället i Slottet der denne händelse sig tildragit warit så fredade, hade wist des upförande warit annorlunda, betygandes sig hwarken fört eller wid det tillså et hyft något ondt upfat til Fändriken Hammarlund.

3:o Waltmästaren Holmberg berättade: det han den 21 sistwo Julii fort före det att de ifrån Haga till Staden införde Tropheer blifvit til allmånt beskådande utansför Kongl. Slottet utsatte, uti västra hwalswet, der wittnet bland folkhopen warit, sedt Ateuren de Broen framspringa, fatta Fändr. Hammarlund uti bröstet, samt föra honom ifrån början af trappan der Hammarlund stått, til en af hwalspelarne så, att Fändrik Hammarlund emot pelaren fått en hård stöt, och sederméra derifrån til glasdörrarne i hwalswet åt yttre sidan af Slottet, hwarefter Fändr. Hammarlund, som sederméra förmått skilja sig ifrån de Broen, sprungit up i stora Slottstrappan, och i fruktan af ännu blifwa angripen af de Broen, ropat, hjelp mig, jag är olycklig för den karlen.

Straxt efter det att Fändrik Hammarlund blifvit lös från de Broen, hade Herr General Lieutenanten m. m. Friherre Zöge von Manteuffel nedkommit, som wittnet tyckt ifrån stora trappan, och tilsagt de Broen, ni skall gå i arrest, hvarpå wittnet sedt Politiemästaren Herr Lagmannen m. m. Lilljensparre inkomma till häst i Slottshwalswet, som tale wid de Broen, och har wittnet, som derefter begifvit sig från Slottshwalswet ej sedt hwad sederméra sig tildragit.

Uppå tilsfrågan om de Broen, under det han fästat uti Hammarlund hafst någon utslätsle, svarade Holmberg, det han af de Broen, under det han fört Fändr. Hammarlund, ej hört honom yttra sig annat, än at de Broen med häftighet utropat: djeswulen ansåkta Er; åfvensom wittnet uppå ytterligare gjord frågan, intygade, det de Broen, under det han stöt Fändrik Hammarlund emot pelaren, hållit deß kapp uplyst i wådret.

Hwad wittnet nu intygat, det de Broen skall fört Fändriken Hammarlund emot hwalspelaren så, at denne deraf fått en hård stöt, förklrade de Broen hafwa blifvit förrorsakat deraf, at folket, som til en myckenhet warit församladt wid detta tilsfälle trängt på honom, af hvilken senare anledning, men ej för at höta Fändrik Hammarlund, de Broen yttrade sig hafwa warit nödsakad hålla sin kapp i wådret, at dermed undanflixa den församlade folkhopen.

Wittnet, uppå Hof Auditeuren Edmans fråga tilspord, om någon annan förmärktis vara ned de Broen delaktig uti deß emot Fändriken Hammarlund öfwade brottslighet, eller om de Broen derunder ofredat någon annan än Hammarlund? svarade dertil nej. Afrådde:

4:0 Trägårdsmästaren Järnberg förmålte, det han som wid omnämde tilsfälle warit arrestants post midt öfver Högvakten ej hade sig något bekant i detta mål. Afrådde.

5:0 Svärdsfåjaren Schärling berättade ej hafwa sig bekant hwad emellan Fändriken Hammarlund och de Broen wid omrörde tilsfella förelipit; wittnet hade wid deß ankomst uti västra Slottshwalsvet d. 21 fiftio. Iulii om estermiddagen endast sedt Herr General Lieutenant m. m. Friherre Zöge von Manteuffel tala wid de Broen, som wittet derunder hört nämna Kongl. Maj:ts Mann, samt at Herr General Lieutenant tilsagt Politiemästaren Herr Lagmannen Lilljensparre, som i det samma kommit inridandes ibland folkhopen, at staffa undan de Broen.

Widare war ej å någonthera sidan at fråga wittnet, som derpå afrådde.

De Broen androg derester, at ehuru han snart i elloswa år warit i Konungens tjänst, samt uti det Contract han som Acteur vid Konungens Spectaceler ingått med den deröfver tilsförordnade Direction år utsatt, det han hade at rätta sig efter Kongl. Hof Artiklarne, skall dock desse aldrig blifvit för honom upläste, ej eller honom någon kunskap meddelad om deras innehåll, hvadan de Broen trodde, det vara förlåteligt om han sig emot dem i någor måkto förbrutit, som endast af ovetenhet skall hårrörda.

Afse-

Assessoren och Stads Fiscalen yrkade detta vara en alsintet gällande ursäkt för de Broen, Hof Articlarne dro för honom som Hosbetjent en åsven så gällande Lag, som den allmänna Lagen, och försvaragades denna undanflygt för de Broen så mycket mer, som han både kunde och jámväl hade tilgång att låsa så väl Hof Articlarne som vår allmänna Lag.

Hof Auditeuren Edman yttrade, at då uti de Broens Contract med Directionen af Konungens HofCapell och Spectacler år, efter de Broens egen utsago, utsatt, det han borde ställa sig til esterrättelse hwad Hof Articlarne stadga, kunde han ej skäligen förebåra någon ovetenhet om dem, om hvilka innehåll honom ej felat tilsfälle at göra sig behörigen underrättad.

Akteuren de Broen tilsord om han å sin sida hade någre bewis eller wittnen at åberopa, samt tilsagd at sådant hos Kongl. Slotts Rätten tillkänna gifwa, förklarade, at i den händelse Kongl. Slotts Rätten skulle pröfwa des brott vara af någon svår bestäffelighet, wille han på wittnens anställande vara omtanckt; men ytterligare af R. Slotts Rätten underrättad, det pröfningen af den emot honom angifne brottslighet ej kunde föregå den bewisning han om sin oskuld dertil kunde åstadkomma, samt at honom nu wore öppet lemnat at åberopa och namngifwa de wittnen, hvilka hörande han åskar, androg de Broen, at då af de wittnen, hvilka af Fåndriken Hammarlund blifvit upgifne och åsven afhördé ej annat blifvit sagt och bewist än hwad de Broen sself medgivvit, nemligent at de Broen vid mera omrörde tilsfälle sökt föra Fåndriken Hammarlund ifrån det samtal Herr General Lieutenanten m. m. Friherre Zöge von Manteuffel med Fåndriken Hammarlund häft, som de Broen fått anledning at tro warit Herr General Lieutenanten vid det tilsfället besvärligt, kunde de Broen ej inse hwad någre wittnen å des sida kunde vara af nöden, ej eller i hwad måtto deras afgifwande intyganden kunde hjälpa honom.

Hof Auditeuren Edman påminde de Broen at betjena sig af den rättighet honom tillkommer, at til des förvar upgifwa de wittnen som til åsverntys i någor måtto kunde dertil vara ländande, hvarvid åter de Broen anförde, det han ej några wittnens åberopande och afhörande åsfundade.

Fåndriken Hammarlund som nu anmälte sig ej hafwa några fles ra Wittnen at å sin sida åberopa, påstod derefter, at som under denne ransakning de Broen fullsägeln blifvit öfvertygad om det brott, hvarföre Hammarlund de Broen afgivvit, det altså de Broen måtte nu

genast förklaras pliktig at i häckte tråda, samt han theffbrutan anses med thet straff Lag och Författnings föreskrifwa, hvilket deß senare på släende Fändriken Hammarlund anhölt, det Actör, Åsseören m. m. Folcker ville närmare lag likmäktigt utföra.

Assessoren m. m. Folcker yttrade sig derefter, at som af Herr General Lieutenanten m. m. Friherre Zöge von Manteuffels och Herr Öfverste Lieutenantens m. m. Brauns afgifne berättelser, dem Acteuren de Broen för giltige antagit, ej mindre än af Stabs Adjutanten m. m. Ehrenhjelms under Eds plikt astellenade och af de Broen ej i fråga stälte wittnes mål, samt af de under ransakningen i detta mål Edeligen afhördé Wittnens utsagor fullsigen utränt är, det Acteuren de Broen den 21 sistveckne Julii om eftermiddagen uti västra hvalfwet af Kongl. Slottet, under det samtal Herr General Lieutenanten m. m. Friherre Zöge von Manteuffel haft med Fändriken Hammarlund fattat densa sistnämnde med häftighet uti kragen, fört honom baiklänges emot en hvalfpelare samt derifrån inemot glas portarne af Slotts hvalfwet, och therjämte med läppen höit Fändrik Hammarlund samt under et säs dant Hammarlunds ofredande til honom haft den utlätelser: Djefwulen skall anfälta Er; altså fant Assessoren m. m. Folcker sig föranslåten til Kongl. Slotts Rätterns ompröfning hemställa, om icke de Broen för sådane deß brott, säsom inom Konungens borg begångne, må anses med thet straff 21 Capitlet, 7 §. 35 Capitlet, 4 §. 60 Capitlet, 6 §. 3 Capitlet, 1 §. Misgernings Balken, samt 21 och 62 Puncerne uti 1687 års Kongl. Hof Articlar i thy fall uråtta.

Acteuren de Broen som förmålte sig ej känna hwad de af Åsseören m. m. nu åberopade ställen i lagen innehålla, blef derom tilbörlijen underrättad, och hemstälte derwid til Kongl. Slotts Rätten, pröfningen af deß brott.

Härvid anförde Hof Auditeuren Edman, at som, i förevarande mål, fråga ej warit om någon under en annan än Kongl. Hofwets jurisdiction sorterande Person, som inom Kongl. borgen begått öfverväld, och sedernie: under ransakningens lopp, hvarken de flera edeligen afhördé Wittnen, eller Käranden helse Fändrik Hammarlund gittat namngifwa en eller flere personer som i den af Acteuren de Broen förfraade väldsamhet warit med honom delaktige, hvilken väldsamhet åfwen icke af honom blifvit werkställd å någon wakt eller post; utan alisammans städnat derwid, at de Broen detta ensam begått emot en enda ens

ffild person, som honom versöre til Kongl. Slotts Rätten lätta infalla, och som härvid blifvit besunnen hafwa warit aldeles obrottlig; så förmadade Hof Auditeuren at i stöd af de flere för Kongl. Slotts Rätten ej mindre än för privilegierade kora utkomne författningar, detta mäls afdömande icke tilhöre denna Kongl. Slotts Rätt: och som det wäre en de Broens rättighet at blifwa dömd af den Domstol, hwarunder han, säs som vid Kongl. Maj:is Spectacler engagerad, sorterade, och det utom deß åläge Hof Auditeuren at vid alla tilsällen iakttaga Kongl. Hofwets Lagliga rättigheter, säs hemstälde han om icke på ansförde grunder, målet mätte til Kongl. Nedre Borg Rätten, efters vid Hof Auditeuren Edman anmärkt, wore det emedertid icke wäre något hinder för Kongl. Slotts Rätten att genast yttra sig om den af Fändrik Hammarlund åskade fälerhet å de Broens Person.

Akteuren de Broen ansförde sig ej äga nog upplysning och kännes dom om vid hvad Domstol han rätteligen borde dömmas; om Kongl. Nedre Borg Rätten, efters vid Hof Auditeuren Edman anmärkt, wore deß rätta Domstol i detta mål, wore de Broen nögd, at det samma af nämde rätt upptages och afdömes. — Parterne asträdde och

Resolverades:

I anseende til sammanhanget emellan Fändrik Hammarlunds och de Broens förde Klagomål deröfver, ej mindre at Hammarlund skulle blifvit af de Broen inom Konungens Borg väldsförd, än at Hammarlund skulle vid nämde tilsälle inom Borgens likaledes sig förgått, hvilka bågge omständigheter uppå Domarens beprövande och urställande ankommer, finner Kongl. Slotts Rätten med Författningarna enligt, at än ytterligare vid detta mål lägga händer; Hvarföre det åligger Hof Auditeuren Edman, at sig yttra om han något vidare har i sakens nu warande stick å Embetes wagnar at ansöra. Som vid åter infallandet munteligen assades.

Hof Auditeuren Edman yttrade sig härvid ej hafwa något för det närvarande at uti detta mål andraga, åfven som och Åfchören och Siads Fiskalen Folcker samt Fändriken Hammarlund och de Broen yttrade sig ej hafwa något vidare at tillägga hvad af dem tilsörene ansförde blifvit: Asträdde och

Resolverades:

Sedan detta mål til sin bestaffenhet nu blifvit fullständig utredt, will Kongl. Slotts Rätten det samma osödröjeligen under beprosning företaga:

Men emedlertid pröfwar Kgl. Slotts Rätten i förmågo ej allenast af 1687 års Kgl. Hof Articlar, utan ock af Kgl. Placatet under den 4 Maii 1669 1 och 5 §§. sami 9 §. i Kgl. Förordningen af den 5 April 1717 förlige förklara Acteuren de Broen, i anseende til de flere mot honom förelupne besvärande omständigheter skyldig at i häckie tråda, som wid inkal landet assades.

De Broen hemstälde therestet til Kgl. Slotts Rätten, om honom ej måtte tillåtas, at til undgående af häckie, få för sin person ställa borgen af tvåne gode Män.

Kgl. Slotts Rätten förståndigade De Broen, at enär han för sig ställer borgen, wil Kgl. Slotts Rätten sig deröfwer urlåta; men emedlertid går nu Kongl. Slotts Rättens Utslag i werkställighet.

De Broen utbad sig widare, at til undvikande af Chicen, samt då folk utan för huset skall sig samlat, få ensam, eller åtföljd af K. Slotts Rättens Waktmästare gå til fängelset, försäkrandes sig ej wilja wika undan.

Kongl. Slotts Rätten underråtiade De Broen, det desh begåran ej kunde missfasas, utan blef den ifrån Högvakten wid Kgl. Slottet requitterade Wachten anbefald, at de Broen i häckiet wid Kgl. Högvakten föra.

Den 10:de Augusti.

Närvarande:

Herr Öfwersten i Armeen, Öfwerste Lieutenanten wid Swånska Escadern af Kongl. Armeens Flotta och Middaren af Kongl. Svårds Orden, Friherre Johan Gustaf Lagerbielke.

Herr Hofjunkaren och Hårolden wid Kongl. Nordstjerne Orden Otto Wallencreuz, i Kammarherres ställe.

Herr Capitainen wid Kongl. Lif Gardet, Grefvre Fabian Fersen.

Herr Capitainen wid Swånska Escadern af Kongl. Armeens Flotta, Grefwe Axel Cronhjelm.

Herr Capitainen wid Kongl. Artillerie Regementer, Carl Toyet.

Herrar Rådmännen Jacob Grevesmühl och Anders Wallin.

Tilstådes woro Assessoren och Stadsfiscaleen Gustaf Adolph Solder samt å Kgl. Hoswets wågnar Hof Auditeuren Gustaf Edman.

S. D. Sedan Protocollet för den 5:te i denne månad blifvit för Kgl. Slotts Rätten uppläst, samt jämrvål uppå Kgl. Slotts Rättens besättning för

för de nu uti förmöket på kallelse tillstades warande witness, nämligen Stads Ingenieuren Ludvig Brasch, Kryddkråmaren Zacharias Strindberg, samt Svärdsjäparen Johan Schärling blifvit justerade, deras å sista nämnde dag uti denna sak afgifne Witnesmål, hvarvid, enligt Notariens gjorde anmälhan, Acteuren de Broen under Witnesmålens justerande tillstades, förklarat sig ej åslunda justering af förlidne Råtten gängs dags Protocoll, det åfven Fändrik Hammarlund sig afgagt, så blef nu, i Fändrik Hammarlunds närvaro Acteuren de Broen, från häcket upphämtad, förekallad, hvarvid Hof Auditorens Edman vitrade sig, at utom den anmärkning, han vid Kongl. Slotts Råtten sednaste sammanträde gjort, mot Kongl. Slotts Råtten behörighet, at hufwudsakeligen afgöra förevarande mål, lennade han nu til Kongl. Slotts Råtten kunskap, at twånn flagomål emot Acteuren de Broen, det ena af Källarnästaren Simson och det andra af Kryddkråmaren Lavin, blifvit från Öfverståthållare Embetet til Kongl. Nedre Borg Råtten förviste, och hvilka bågge mål, sedan Kongl. Slotts Råtten förra Session blifvit i Kongl. Borg Råtten anmälde och komma derstädes at upptagas. Bågge dese flagomål mot de Broen woro af enhanda beskaffenhet med Fändrik Hammarlunds, och det ena af dem härrörande från något af de Broen begångit öfverväld sammna dag som det af Fändrik Hammarlund. I anseende til den gemenskap som möjligens dese bågge kunnna åga med hvarannan, hemstälde saledes Hof Auditorenen, om icke det wore med Lag öfverensstämmande, at de kommo under gemensam handläggning, samt at åfven på denna grund, den vid Kongl. Slotts Råtten hållne ransökning, måtte til Kongl. Nedre Borg Råtten til afdömdande tillika med de nämnde twåne målen, öfverlemnas.

Til Kongl. Slotts Råtten pröfwande, hemstälte derefter Åhessoren och Stads Fiskalen Solcker, om ej, sedan de Broen brusit uti all bevisning af hvad han Fändrik Hammarlund tilwitat, denne sista nämnde, måtte af Kongl. Slotts Råtten pröfwas fri från alt widare tiltal.

Fändriken Hammarlund och de Broen tilsades astråda, och stadsnade derefter Kongl. Slotts Råtten att följande

Utslag:

Som Acteuren de Broen brusit uti bevisningen af den angifrelse han emot Fändriken Hammarlund här vid Kongl. Slotts Råtten gjort som

som skulle denne sistnämnde, under det samtal Herr General Lieutenanten och Commendeuren af Kongl. Svärds Orden med Stora Korhet Fris herre Høge von Manteuffel den i sistnämne Julii uti västra hvalsf wet af Kongl. Slottet, haft med Fändriken Hammarlund, sig i någor mäto utt sitt tal, emot Herr Baron och General Lieutenanten förgått, utan theremot af Herr Barons och General Lieutenantens meddelie och til Kongl. Slotts Rätten ingifne berättelse en sådan de Broens angif welse blifvit helt och hållit häfwen; altså prövar Kongl. Slotts Rätten skälgit förklara Fändrik Hammarlund frau alt tiltal i denne del fri.

Hvad åter angår de brott hwarföre de Broen härstädtes tiltal blifvit; så finner väl Kongl. Slotts Rätten, det han, drom genom la gga bewis fullständig döverthygad, dersöre gjort sig skyldig till den plikt och det straff Lagen och Kongl. Hof Artiklarne i thy fall stadge; Men aldenstund til Kongl. Slotts Rättenens kunskap nu kommit, at de Broen shall å flere ställen här i Staden utom Kongl. Borgens förfatvat våldsamhet och begått brott af lika beskaffenhet, med det hwarföre han härstädtes blifvit anlagad, samt at samma brottmål nu åro wid Kongl. Nedre Borg Rätten anhängige gjorde, hwarföre med 10 Capitlet 2 §. Rättegångs Balken enlätta är, at de Broen dersöre med ena bot var der ansedd, wid den Domstol der han sitt Lagföres; Fördensfull finner Kongl. Slotts Rätten godt, at det härstädtes upptagne och sluteligen prof Wade mål til Kongl. Nedre Borgrätten laga åtgård hänskjuta.

Som wid åter inkallandet munteligen aftsades, da de Broen ans höll, at emot Borgens, som han kunde för sig ställa, så ifrån häcket blifwa endelidigad; men honom förståndigades, at Kongl. Slotts Rätten sig hämed icke widare befattar. År och dagar som förut.

på Befallning
G. J. WESTELL.